

Άσσος

■ Τριμηνιαία έκδοση του Συλλόγου των εν Αθήναις Ασσιωτών
 "Ο Μάρκος Μπότσαρης"
 ■ Ιανουάριος, Φεβρουάριος, Μάρτιος 2004
 ■ Αρ. φύλλου 20, τιμή φύλλου 0,30
 Σοφοκλέους 246, 176 74 Καλλιθέα
 Τηλ.: 210 94.24.922

Φωτο - Γραφήματα

Η Συντακτική Επιτροπή της Εφημερίδας μας αποφάσισε να καθιερώσει ειδική στήλη για τη δημοσίευση παλιών φωτογραφιών.

Η Εφημερίδα μας έχει απευθυνθεί στους χωριανούς και έχει ζητήσει από αυτούς, όποιος έχει παλιές φωτογραφίες να μας τις δώσει, προκειμένου να δημοσιευτούν.

Με τη δημοσίευση των φωτογραφιών αυτών, ανακαλούμε στη μνήμη μας χωριανούς που έχουν φύγει από τη ζωή, αλλά και χωριανούς που βρίσκονται στη ζωή σε πολύ μικρότερες ηλικίες. Οι φωτογραφίες αυτές, μέσα από την εφημερίδα μας απαθανατίζονται.

Στην έκκλησή μας αυτή, ανταποκρίθηκε ο χωριανός μας Λεωνίδας Χρήστου, πρώην πρόεδρος του Συλλόγου μας, Επίκουρος Καθηγητής της Ιατρικής Σχολής του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων.

Ο Λεωνίδας Χρήστου έχει καταβάλει μεγάλη προσπάθεια και διαθέτει σήμερα μια πλούσια συλλογή από παλιές φωτογραφίες χωριανών μας. Η Συντακτική Επιτροπή της εφημερίδας μας τον ευχαριστεί, γιατί πρόθυμα ανταποκρίθηκε στην έκκλησή μας και μας διέθεσε αρκετές φωτογραφίες από τη συλλογή του, προκειμένου να δημοσιευτούν.

Τον συγχαίρουμε και ευχόμαστε με το ίδιο μεράκι να συνεχίσει την προσπάθειά του, προκειμένου να εμπλουτίσει τη συλλογή του.

Η συμβολή όλων στην προσπάθεια αυτή είναι απαραίτητη.

Φωτ. 1: Μαθητές του Δημοτικού Σχολείου Άσσου τη σχολική χρονιά 1960-1961, μπροστά από την πέτρινη εκκλησία του Αγίου Γεωργίου Άσσου. Ορθίοι από αριστερά: Λαμπρούση Θεοδώρα του Ευθυμίου, Κατσάνου Ελένη του Κων/νου, Θεοδώρα Ευαγγελία του Θεοδώρου, Θεοδώρα Χαρίκλεια του Σπυριδωνος, Κούση Αικατερίνη του Γεωργίου, Θεοδώρα Ευστρατία του Σπυριδωνος, Παφίλα Αθηνά του Ιωάννη, Θεοδώρα Ευαγγελία του Γεωργίου, Νόκια Βασιλική του Ευθυμίου, Παφίλα Βασιλική του Χρήστου, Λαμπρούση Λαμπρινή του Σταύρου, Καραλή Ευαγγελία (δασκάλα), Λαμπρούση Αικατερίνη του Κων/νου, Λαμπρούσης Κων/νος του Σωτηρίου, Λαμπρούσης Γεώργιος του Κων/νου, Χρήστου Δημήτριος του Γεωργίου, Λαμπρούσης Λεωνίδας του Αντωνίου. Καθιστοί από αριστερά: Θεοδώρα Θεοδούλη του Σπυριδωνος, Κούση Μαρία του Ευαγγέλου, Κούση Ελένη του Κων/νου, Τσόγκα Παναγιώτα του Γεωργίου, Παφίλα Ελένη του Χρήστου, Δήμα Γιαννούλα του Χρήστου, Κατσάνου Παναγιώτα του Δημητρίου, Παφίλα Δημήτρα του Χρήστου, Ζήκας Χρήστος του Νικολάου, Παφίλας Ευάγγελος του Γεωργίου, Χούβης Κων/νος του Γεωργίου, Ζήκας Αναστάσιος του Νικολάου, Λαμπρούσης Δημήτριος του Γεωργίου, Χρήστου Παύλος του Γεωργίου.

Φωτ. 2: Κορίτσια του χωριού μας με τη δασκάλα Καραλή Ευαγγελία, στο παρεκκλήσι του Αγίου Νικολάου στον Άσσο. Ορθίες από αριστερά: Χούβης Ελευθερία του Γεωργίου, Λαμπρούση Πολυάνθη του Παναγιώτη, Κατσάνου Βαρβάρα του Θωμά, Θεοδώρα Βάια του Ηλία, Ζήκα Μαρία του Μάνθου, Νάκια Παναγιώτα του Ευθυμίου, Λαμπρούση Βασιλική του Δημητρίου, Λαμπρούση Ανθούλα (Ανθούλα της Θεοδωρη-Βάσενος), Παφίλα Χρυσαιγή του Σπυριδωνος, Δήμα Αλεξάνδρα του Μάρκου, Παπαθανασίου (η κόρη του παπα-Νάσιου από το Νικολίτσι), η δασκάλα Καραλή Ευαγγελία. Καθιστές από αριστερά: Λαμπρούση Ευαγγελία του Σπυριδωνος, Λαμπρούση Ευαγγελία του Κων/νου, Λαμπρούση Μαρία του Δημητρίου, Παφίλα Κωνσταντίνα του Χρήστου, Κατσάνου Γλυκερία του Κων/νου και Ζήκα Μαρία του Γεωργίου.

(Αρχείο Λεωνίδα Γ. Χρήστου)

ΤΟ ΔΣ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΕΥΧΕΤΑΙ ΣΕ ΟΛΟΥΣ ΚΑΛΟ ΠΑΣΧΑ - ΚΑΛΗ ΑΝΑΚΤΑΧΗ

«ΕΙΣ ΟΙΩΝΟΣ ΑΡΙΣΤΟΣ ΑΜΥΝΕΣΘΑΙ ΠΕΡΙ ΠΑΤΡΙΣ»

"Δεν έχεις Όλυμπε Θεούς, μηδέ λεβάντες η Όσσα... Ραγόνδες έχεις Μάνα γη, σκυφτούς για το χάρτασι. Κούφια κι' σκινό καταφρονούν τη θεία τραχεία σου γλώσσα των Ευρωπαίων περιέγεια και των Αρχαίων παλιόσοι..." ΚΩΣΤΗΣ ΠΑΛΑΜΑΣ

Αγαπητοί Ασσιώτες Συνδημότες μου

Σας εύχομαι πρώτα και πάνω απ' όλα να είσθε υγιείς κι' ο καινούριος Χρόνος να σας χαρίσει κάθε ευτυχία και χαρά.

Σήμερα 8-2-2004 παραβρέθηκα στην κόπη της πίτας του Συλλόγου σας των εν Αθήναις Ασσιωτών "Ο ΜΑΡΚΟΣ ΜΠΟΤΣΑΡΗΣ".

Με την ιδιαίτερα σας πατρίδα, η οικογένειά μου κι' εγώ βρίσκομαι πνευματικά, πάρα πολύ κοντά, πριν πολλά χρόνια, γιατί με πολλούς πολύ αγαπητούς μου φίλους, έχω μάθει τα πρώτα μου γράμματα, στα ίδια θρανία, έχω διαβάσει, έχω παιξει, στο ίδιο Σχολείο μαζί τους, εκεί που κι' αυτοί έμαθαν τα πρώτα τους γράμματα.

Η κόπη της πίτας έγινε την 10.30 ώρα π.μ. της 8-2-2004 και μέχρι την 12ην ώρα ένιωθα πάρα πολύ ευχαριστημένος και πάρα πολύ χαρούμενος που βρισκόμουνα μετά από πάρα πολλά χρόνια κοντά σας.

Γύρισα στην παιδική μου ηλικία των 15 χρόνων. Όμως από την 12ην έως και την 3ην μ.μ. ώρα που έμεινα στο καφενείο της οδού Αγίου Μελετίου 104 και Καμπάνη 2, όπου κόπηκε η πίτα σας, ήμουν πάρα πολύ στενοχωρημένος και συνάμα αν θέλετε κι' αγανακτισμένος, από ένα συνταρακτικό εγκληματικό και δυσάρεστο που έμαθα, πως ο Άσσος δεν έχει σε λειτουργία **ΤΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΤΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟ**, αλλά αντίθετως από δεξιάς και πλέον το **ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΤΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟ** δεν λειτουργεί και τα νέα του βλαστάρια αναγκάζονται να πηγαίνουν αλλού και να μαθαίνουν τα πρώτα τους γράμματα, μακριά από το καλαίσθητό τους κτήριο, που με τόσο κόπο και προσωπική εργασία απέκτησαν, όπως είμαι εις θέσιν να γωρίζω πάρα πολύ καλά, γιατί το Σχολείο σας κτίσθηκε τότε που ο αείμνηστος αδελφός μου **ΘΡΑΣΥΒΟΥΛΟΣ** υπηρετούσε ως Δάσκαλος εκεί.

Περί Παιδείας, Γλώσσας, Σχολείων, Ηθών, Εθίμων, Ιστορίας, Παραδόσεων, Θρησκείας, Οικογενείας

Σε ερωτήσεις και συζητήσεις που έκανα κατ' ιδίαν, έβγαλα το συμπέρασμα ότι κάθε μέρα το κομμάτι αυτό του Δήμου μας σιγά-σιγά πεθαίνει και στη συνέχεια της συζήτησής μας έμαθα πως και το Νικολίτσι και η Ελιά την ίδια τύχη ακολουθούν.

Ε!!!... λοιπόν, τέτοιο κατάντημα, σας λέγω, δεν πρέπει να ανήκει σ' εμάς τους Έλληνες του 21ου αιώνα. Όταν αναλογισθούμε ότι κοινοί μας πρόγονοι, που ζούσαν κάτω από τον αφόρητο τουρκικό ζυγό, διατηρούσαν στις ιδιαίτερες πατρίδες τους τα Κρυφά Σχολεία μ' ένα ή δυο παιδιά και σήμερα μετά από τόσα χρόνια ελευθερίας να μην μπορούμε να διατηρήσουμε, με 10-20 παιδιά, Σχολείο, τι παρακμή είναι αυτή, στην οποία έχουμε περιπέσει; Τι κατάντημα είναι αυτό; Τόσο πολύ μας έχει φυράνει το μυαλό; Τόσο πολύ κουτοχόρτο μας ταίριζον.

"...Γλώσσα και πατρίδα είναι το ίδιο. Να πολεμά κανείς για την πατρίδα του ή για την εθνική του γλώσσα, ένας είναι ο αγώνας."

Πάντα αμύνεται περί Πάτρις... Γ. Ψυχάρης

Κάποιοι εργάζονται μεθοδικά και δόλια για την καταστροφή της ελληνικής γλώσσας κι' έχουν ήδη θέσει τα σχέδιά τους σ' εφαρμογή. Παίζουν ένα συνεχές και δόλιο παιχνίδι σε βάρος της. Φαίνεται πως οι δολιοφθορείς δεν καταλαβαίνουν τίποτα από την Ιστορία της, ούτε απ' όσα συμβουλεύει ο Γκάτσος μέσα από κάποιους στίχους του:

Είπα τόσα κι' άλλα τόσα ένα σκόμιο θα σας πω. Όποιος παίζει με τη γλώσσα πνίγεται στον Ασσίο.

Είναι σαν τον παπαγάλο που άμα αρχίσει να μιλά λέει το ένα, λέει το άλλο και βλακείες μας πουλά.

Μια χούφτα είναι ο άνθρωπος από ατύφο προζύμι γεννιέται σαν αρχάγγελος

πεθαίνει σαν αγρίμι. Του μένει μόνο στη ζωή μια γλώσσα, μια πατρίδα, η πρώτη του παρηγοριά και η στερή του ελπίδα.

Ο δε **GILBERT Myrray**, Καθηγητής του Πανεπιστημίου της Οξφόρδης είχε πει για το ίδιο θέμα:

"Η Ελληνική είναι η τελειότερη γλώσσα. Συχνά διαπιστώνει κανείς, ότι μια σκέψη μπορεί να διατυπωθεί με άνεση και χάρη στην Ελληνική γλώσσα, ενώ γίνεται δύσκολη και βαριά στη Λατινική, Αγγλική, Γαλλική ή Γερμανική. Είναι η τελειότερη γλώσσα, επειδή εκφράζει τις σκέψεις τελειότερων ανθρώπων."

Η Ελληνική είναι γλώσσα **ΝΟΗΜΑΤΙΚΗ**. Όλες οι άλλες χαρακτηρίζονται **ΣΗΜΕΙΟΛΟΓΙΚΕΣ**, γιατί τέτοιες είναι οι γλώσσες, στις οποίες **ΑΥΘΑΙΡΕΤΩΣ** ορίζεται κατόπιν συμβάσεως (συμφωνίας) ότι το τάδε πράγμα θα το λέμε όπως συμφωνήθηκε. Δηλαδή, όταν οι Άγγλοι π.χ. λένε bread, εννοούν τη Γέφυρα, χωρίς όμως η ίδια η λέξη να σημαίνει κάτι.

Στην Ελληνική όμως, όταν λέμε **Γέφυρα** εννοούμε:

γαία+επί+ύδωρ

δηλαδή εννοούμε ένα κομμάτι γης πάνω από το νερό, αυτό δηλαδή που είναι η γέφυρα στην πραγματικότητα.

Να γιατί, λοιπόν, δεν πρέπει να μας χαλάσουν την ορθογραφία μας, γιατί εάν θέλουμε να μένουμε **ΕΛΛΗΝΕΣ**, να ζήσουμε ως εθνική και πολιτισμική οντότητα αγωνιζομένη μέσα από την Ιστορία μας ως αθάνατο σύστημα που προτείνει ανώτερη στην ανθρωπότητα προτάσεις ποιότητας και νοηματικής ζωής, πρέπει να σωσουμε τη γλώσσα μας.

Έτσι θα σώσουμε την ταυτότητά μας, γιατί σωζοντας τη γλώσσα μας, σωζόμαθα από αγραμματοσύνη, αποφεύγουμε την υποδούλωσή, κερδίζουμε την **ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ** μας "Όποιος συλλαγνύει λεύτερα, συλλαγνύει σωστά" (**Ρήγας Φεραίος**). Κερδίζουμε, λοιπόν, την πατρίδα μας, την παιδεία μας, το έθνος μας, όπως το ορίζει ο **Ηρόδοτος** με τον καταπλη-

κτικό ορισμό: "Το **ΟΜΑΙΜΟΝ**, το **ΟΜΟΓΛΩΣΣΟΝ**, το **ΟΜΟΘΡΗΣΚΟΝ**, το **ΟΜΟΤΡΟΠΟΝ**".

Έτσι, λοιπόν, ισχύει πάντα υπαρκτικώς μέσα μας ο στίχος του Εθνικού μας Ποιητού **Σολωμού**:

"Δεν έχω τίποτ' άλλα, πάρεξ **ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ** και **ΓΛΩΣΣΑ**".

Φαντασθήτε, λοιπόν, τον **Πατρο-Κοσμά** να παρουσιάζεται μπροστά σας. Τι θα του λέγατε εσείς που αφήσατε, με την ασυνχώρητη αδιαφορία σας και το "δε βαριέσαι", "ωχ αδερφέ", "εγώ θα βγάλω το φίδι από την τρύπα...", να χαθεί το Σχολείο σας;

Τι θα πείτε στα παιδιά σας αύριο, σ' αυτά που για τον α' ή β' λόγο δεν θα μπορούσαν να κατεβαίνουν στα Δελεβα ή όπου αλλού έχει Σχολείο. Ότι με την αδιαφορία μας σας ριζάμε στην ομάθεια και τώρα σας ξεριζώνουμε από τον τόπο σας και σας υποδουλώνουμε;

Μη γένοιτο να υποθέσει κανείς τούτο!

Οργανωθείτε, παλαίψτε με νύχια και με δόντια να ξαναρχίσει τη λειτουργία το Σχολείο, για να μπορείτε να νιώθετε υπερήφανοι που απονέμειτε τα βραβεία των παιδιών, ως **Σύλλογος Ασσιωτών**. Μετά τριάντα χρόνια που θα ψάχνουμε στον χάρτη να βρούμε πατρίδα και δεν θα τη βρίσκουμε. Γιατί πατρίδα χωρίς παιδεία, χωρίς γλώσσα, χωρίς ιστορία, χωρίς ήθη, έθιμα, χωρίς παράδοση και τώρα το τελευταίο και σπουδαιότερο χωρίς οικογένεια, με ξεπερασμένο **ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΟ πρόβλημα** και αλλοιωμένη σύνθεση της ομοιογένειας του πληθυσμού, η πατρίδα μας δεν είναι δυνατόν να υπάρχει, θα σρήσει από το χαρτί.

Βαβυλωνίως Σουμερίως Φοινίκης Καρχιδόνει και πολλοί άλλοι έχουν σβήσει πάρα πολλούς αιώνες πριν, γιατί έπεσαν από την αβελτηρία τους σε παρακμή.

Ολόκληρη Βυζαντινή Αυτοκρατορία έσβησε. Γιατί αδιαφόρησαν. Γκρεμοτασάκιτταν, γιατί άρχισαν και ζούσαν μέσα στη βυζαντινολογία, στην αμπελοσοφία και στον αχαδερφισμό.

Γρηγορείτε, ο κίνδυνος είναι προ των πυλών.

Με αγάπη
ΚΩΝ/ΝΟΣ ΙΩΑΝ, ΦΙΝΤΖΟΣ
 Συν/χους Τραπεζικός
 Αελοβίτης

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ - ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΜΑΣ

ΓΑΜΟΙ

- Το Σάββατο 14 Φεβρουαρίου 2004 στον Ιερό Ναό Κοιμησέως Θεοτόκου (Παναγίτσα) Αργυρούπολης, η Καραμπίνα Κων/να και ο Καρβέλης Παντελής ενώθηκαν με τα δεσμά του γάμου. Μετά τη γαμήλια τελετή το νύπαντρο ζευγάρι δεξιώθηκε τους προσκεκλημένους στο αναψυκτήριο της Ηλιούπολης. Ο Σύλλογός μας εύχεται στο νεοσύζυγο ζεύγος βίον ανθόσπαρτον, ζωή ευτυχισμένη, πολλούς και καλούς απογόνους και στους γονείς και συγγενείς του ζευγαριού πάντα χαρές. Η Καραμπίνα Κων/να είναι κόρη του Δημήτρη Καραμπίνα και της χωριανής μας Ελένης Κούση (φωτ.).

ΜΝΗΜΟΣΥΝΑ

- Την Κυριακή 25 Ιανουαρίου 2004, στον Ιερό Ναό Αγίου Γεωργίου Άσσου, τελεσθή 40ήμερο μνημόσυνο υπέρ αναπαύσεως της ψυχής του Ευθυρίου (Μάκη) Χρ. Κατσάνου. Αιώνια η μνήμη του.

- Την Κυριακή 8 Φεβρουαρίου 2004, στον Ιερό Ναό Αγίου Κωνσταντίνου Άσσου, τελεσθή ετήσιο μνημόσυνο υπέρ αναπαύσεως της ψυχής του Λάμπρου Κων. Αδάμ (Λάμπρο - Δάμη). Αιώνια η μνήμη του.

- Την Κυριακή 8 Φεβρουαρίου 2004, στον Ιερό Ναό Αγίου Κωνσταντίνου Άσσου, τελεσθή ετήσιο μνημόσυνο υπέρ αναπαύσεως της ψυχής του Χριστού Παν. Λαμπρούση (Τάκη - Πανέλη). Αιώνια η μνήμη του.

- Την Κυριακή 28 Μαρτίου 2004 στον Ιερό Ναό Αγίου Γεωργίου Άσσου, τελεσθή το ετήσιο μνημόσυνο υπέρ αναπαύσεως της ψυχής του Ευθυρίου Κ. Λαμπρούση (Θύμιο Κωνσταντή). Αιώνια η μνήμη του.

ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ ΕΙΣ ΜΝΗΜΗΝ

- Η Κατσάνου (Ανωπολιτάκη) Σπυριδούλα, προσέφερε στην εφημερίδα μας το ποσό των 50 ευρώ, στη μνήμη του πατέρα της Γεωργίου Ν. Κατσάνου (Γάκη Νικολάκη) και της αδελφής της Ευαγγελίας Γ. Κατσάνου.
- Η Μήτσιου - Ντίτσιου Δημήτρα προσέφερε στην εφημερίδα μας το ποσό των 50 ευρώ, στη

μνήμη της μητέρας της Μήτσιου Πανόγιο (Κώ-
σο Τάκενα), η οποία απεβίωσε στις 28/2/1995.

Ο Σύλλογός μας τις ευχαριστεί και εύχεται ο Θεός να χαρίζει υγεία σ' αυτές και στις οικογένειές τους, να είναι πάντα καλά και να τους θυμούνται. Ας είναι ελαφρύ το χάρμα που τους σκέπασε. Αιώνια η μνήμη τους.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΤΟΥ ΙΕΡΕΑ ΜΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΠΑΡΕΚΚΛΗΣΙ ΤΩΝ ΔΩΔΕΚΑ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΝΙΚΟΠΟΛΕΩΣ ΚΑΙ ΠΡΕΒΕΖΗΣ
ΙΕΡΟΣ ΝΑΟΣ ΑΓΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΑΣΣΙΟΥ

Προς το Σύλλογο των εν Αθήναις Ασσιωτών "Ο ΜΑΡΚΟΣ ΜΠΟΤΣΑΡΗΣ"

Διά του παρόντος σας κάνουμε γνωστό ότι το Εκκλησιαστικό Συμβούλιο του Ιερού Ναού Αγίου Γεωργίου Άσσου αποφάσισε ομόφωνα την ανέγερση του παρεκκλησίου των Δώδεκα Αποστόλων στην τοποθεσία Αλώνι - Ποστόλη της κτηματικής περιφέρειας Άσσου.

Εκεί, κατά την παράδοση, υπήρχε παλαιότερα το αντίστοιχο εκκλησάκι. Σας κάνουμε γνωστό ότι οι εργασίες έχουν αρχίσει και έχουν φτάσει μέχρι και το δάπεδο. Ζητούμε από το Σύλλογο κάθε είδους συνδρομή και κυρίως οικονομική, όσο δύναται.

Παρακαλούμε επίσης τον εκδότη της εφημερίδας "ΑΣΣΟΣ" να δημοσιεύσει την πράξη μας αυτή, με αμφοτέρω σκοπό την ενημέρωση των Απανταχού συγχωριανών μας και άλλων, διά να συνδράμουν και αυτοί, όσο δύναται, για την αποπεράτωση του παρεκκλησίου.

Με αγάπη και εκτίμηση

Για το Εκκλησιαστικό Συμβούλιο - Ο Πρόεδρος - Ιερέας Αλέξανδρος Σιάρκος

ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ

Γούλας Χρήστος του Νικολάου	20
Δήμας Δημοσθένης	100
Δήμας Ιωάννης του Μάρκου	20
Δήμα Μαρία του Γεωργίου	20
Δήμα - Σταθουλοπούλου Θεοδώρα του Αναστασίου	20
Ζήκας Σπυριδών του Αναστασίου	15
Κατσάνος Γεώργιος του Κων/νου και της Παρασκευής	30
Κατσάνου - Ανωπολιτάκη Σπυριδούλα	50
Κώνστας Δημήτριος Ευθ.	50
Κώνστα - Θεοδώρου Ελένη του Χρήστου.	10
Λαμπρούσης Παναγιώτης του Νικολάου (Πανο Κολιός) Κωστακιοί	20
Μήτσιου - Ντίτσιου Δημήτρα	50
Προβιάς Παναγιώτης	20
Σιάρκος Δημήτριος του Ιωάννη.	10

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ

ΑΙΣΘΑΝΟΜΑΙ την ανάγκη, μέσα από την εφημερίδα "Ο ΑΣΣΟΣ" να ευχαριστήσω από τα βάθη της καρδιάς μου το φίλο και χωριανό Παναγιώτη Πανούση (Πάνο Κασέτα) για ένα απρόσμενο και μεγάλης συναισθηματικής αξίας δώρο που μου έκανε. Ο Παναγιώτης, όπως όλοι γνωρίζετε, έχει βιντεοσκοπήσει, τα τελευταία τριάντα χρόνια περίπου, όλες τις κοινωνικές εκδηλώσεις του χωριού μας και γι' αυτό έχει ένα πλούσιο και καλοδιατηρημένο αρχείο από κασέτες με τις εκδηλώσεις αυτές.

Με τις κασέτες αυτές έχει απαθανάτισει πολλά πρόσωπα που συμμετείχαν στις εκδηλώσεις αυτές και μεταξύ αυτών αγαπημένα μου πρόσωπα που έχουν φύγει από τη ζωή, τον πατέρα μου Ευάγγελο Λαμπρούση (Βαγγέλη Κωνσταντή), τη μητέρα μου Παναγιώτα Λαμπρούση και το θείο μου Ευθύμιο Λαμπρούση (Θύμιο Κωνσταντή).

Με δική του πρωτοβουλία ο Παναγιώτης έψαξε στο αρχείο του και μου έφτιαξε μια κασέτα, στην οποία απαθανατίζονται τα αγαπημένα μου πρόσωπα σε διάφορες κοινωνικές εκδηλώσεις. Η έκπληξή μου και η χαρά μου, όπως καταλαβαίνετε, ήταν απερίγραπτες.

Φίλε Παναγιώτη, για μια ακόμη φορά, σε ευχαριστώ πάρα πολύ.

Αναστάσιος Ευαγγέλου
Λαμπρούσης

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΣ ΟΔΗΓΟΣ ΑΣΣΙΩΤΩΝ

Ανωπολιτάκης Άγγελος
Ελασχοχρωματιστής
Βιάννου 13 - Κάκινος Μύλος
Τηλ.: 23.82.848

Γούλας Ελευθέριος
ΚΑΦΕ RELAX - Στοά Χάνια
Π. Τσαλδάρη 32 - Πρέβεζα
Τηλ.: 25.462

Γούλας Παντελής
Ταβέρνα - Οδός Γρέγου
Λιμάνι Πόρτο Ράφτη

Δήμας Δημήτριος του Α.
Παραδοσιακές τροφές -
σπάνιες γεύσεις
Α. Μαραθίνος 22,
Αγία Μαρίνα, Ν. Μάκρη
Τηλ.: 22940-97.753

Δήμας Νικόλαος του Α.
Αρτοποιία - Ζαχαροπλαστική
Α. Μαραθίνος 33,
Αγ. Μαρίνα, Ν. Μάκρη
Τηλ.: 22940-90.646

Δήμας Σωτήριος του Ε.
Υδραυλικά - Καλοριφέρ
Ανατ. Ρωμυλίας 10
Κ. Τούμπα Θεσ/κη
Τηλ.: 2310-942817 κιν.: 0977-688650

Δήμας Κων/νος του Δημητρ.
Ουζερι
ΚΑ' Φεβρουαρίου 111 Ιωάννινα
Τηλ.: 26510 77448

Ζήκας Κ. Γεώργιος
Ψαροταβέρνα - Ουζερι
"Η Ραφατοπούλα"
Λιμάνι Πόρτο Ράφτη
Τηλ.: 22990 - 87870

Ζήκας Ιωάννης του Κων/νου
Αρτοποιία
Γρέγου 33 Πόρτο Ράφτη
Τηλ.: 02990 - 73762

Ζήκας Παναγιώτης
Φωτογραφικά - Νυφικά
Βαπτιστικά
Φιλιππίδα Πρέβεζας
Τηλ.: 26830 - 23.330

Ζήκας Σπυριδών
ΤΑΧΙ - Άσπος Πρέβεζας
Τηλ.: 26830 - 61.753, 0977-796033

Ζήκας Νικόλαος
Ηλεκτρολογικό Υλικό
Είδη δώρων - Φωτιστικά
Θεσπρωτικά
Τηλ.: 32668 - 0977/018069

Καλέσιος Αντώνιος Ιωάν.
Χωματοουργικές εργασίες
Άσπος τηλ. 26830-61617

Θεοδώρου Κωνσταντίνα του Ιωάν.
Οπωροπωλείο
Αγ. Μαρίας 68 - Ιωάννινα
Τηλ.: 26510 25559

Θεοδώρου - Ψωμά Αικατερίνη
Οπωροπωλείο - Φιλιππίδα
Τηλ.: 26830 24172

Καβαλάρης Χαράλαμπος
Τεχνίτης πατωμάτων
Μεσολογγίου 50 - Αχαρνάι
Τηλ.: 2461036

Κατσάνος Γεώργιος
Ασφαλιστής INTERAMERICAN
Αιολίας 36, Ν. Κηφισιά
Τηλ. 6253.315,
Κιν. 0932-426.505

Κατσάνος Ευθύμιος
Καφετέρια
Θεσπρωτικό

Κατσάνος Ευθύμιος
Σύμβουλος Προσωπικού - Οικονομικού
Σχεδιασμού - Ασφάλειες - Δάνεια - Αμοιβαία - Συνταξιοδοτικά προγράμματα
Θεσπρωτικό

Κατσάνος Θωμάς του Ιωάννου
Αργυροχρυσόχοιο - Είδη Λαϊκής Τέχνης
Ιερ. Γερβασίου 2
Ιωάννινα-Τηλ. 26510 34782

Κατσάνος Ιωάννης του Αθανασίου
Φανοποιείο
Θεσπρωτικό - Τηλ. 26830 31864

Κατσάνος Κων/νος
Οπωρολαχανικά
Θεσπρωτικό

Κατσαρού (Παφίλα) Ελένη
Τυπογραφείο
Κένεντυ 10 - Ρέντη
Τηλ.: 48.14.105

Κούσης Σπυριδών
Μεστικό Γραφείο
Σπ. Λάμπρου 49
Ιωάννινα
Τηλ. 26510 25334

Λαμπρούσης Γεώργιος του Δ.
Κρεσπωλείο - Θεσπρωτικό Πρέβεζας
Τηλ.: 26830 - 31.018

Λαμπρούσης Γεώργιος του Α.
Υλικά οικοδομών - Χωματοουργικά
Τηλ.: 0683-61609 οικίας
26830-31427 μάντρας
κιν.: 0977-949271

Λαμπρούσης Γεώργιος Στ.
Υπεργολάβος Οικοδομών
Κατσαντώνη 32 - Ζεφύρι
Τηλ.: 2481834

Λαμπρούσης Ιωάννης του Α.
Χρώματα, Βερνίκια,
Ηλεκτρικά εργαλεία
Λιακαταίων 44 - Γκυζή
Τηλ.: 64.56.925

Λαμπρούση - Θεοδώρου Κων/να
Ετοιμα ενδύματα
Θεσπρωτικό

Λαμπρούσης Λάμπρος του Σωτ.
Πολιτικός μηχανικός
Άσπος - Τηλ.: 26830 61185

Λαμπρούσης Χρήστος του Α.
Συνεργείο αυτοκινήτων
Θεσπρωτικό Πρέβεζας
Τηλ.: 26830 - 31.617

Λαμπρούσης Τριαντάφυλλος του Δημ.
Παραθαλάσσια οικόπεδα
Τεχνικό Γραφείο
28ης Οκτωβρίου 81 Πρέβεζα
Τηλ.: 26820 - 60306

Πανούσης Παναγιώτης του Ε.
Ηλεκτρικά είδη - Βιντεοκασέτες
Θεσπρωτικό Πρέβεζας
Τηλ.: 26830 - 31.422

Παφίλα Βασιλική του Σπύρου
Κομμωτήριο "Η Βάσω"
Λεωφ. Γρέγου 1 Πόρτο Ράφτη
Τηλ.: 22990 - 85489

Παφίλα Δήμητρα
Περίπτερο - Πλατεία Αγ. Δημητρίου
Αμπελόκηποι - Τηλ.: 6438004

Παφίλας Χριστόδουλος του Κων/νου
Ψαροταβέρνα -ο Λάκης-
Άγιος Νικόλαος
Λιμάνι Πόρτο Ράφτη
Τηλ. 22990 - 71.791

Παφίλας Χρήστος του Ευαγγέλου
Καφενείο - Μεζεδοπωλείο
"ΚΑΠΙΤΟΛ"
ΑΓ. Μελετίου 104 και Καμπάνη 2
Τηλ.: 210 - 8627568

Σταύρου Γεώργιος
Πρατήριο βενζίνης
Άσπος Πρέβεζας
Τηλ.: 26830 - 61.586

Σπύρου Ευάγγελος
Ποτά - Περιφερειακή οδός Άρτας

Σταύρου Βασίλης
Περίπτερο
Δραγατσάνου 8
Πλατεία Κλαυθμώνος - Αθήνα
Τηλ.: 32.32.182

Τζάκου - Λαμπρούση Ελένα
Φυσικοθεραπευτήριο
Πολυτεχνείου 86 Πρέβεζα
Τηλ.: 26820 - 29386

Τσόγκας Νικόλαος Γεωργ.
Εμπορία Αλυσσοπριόνων
Θαμνοκόπτες - servis
Πάρνηθος 69 - Αχαρνάι-Τηλ.: 24.42.421

Τσόγκας Γεράσιμος
Ηλεκτρολογικές - Υδραυλικές
εγκαταστάσεις
Μεσολογγίου 50 - Αχαρνάι
Τηλ.: 24.42.622

Τσόγκας Γεώργιος
Διακοσμητικά δάπεδα
Μεσολογγίου 50 - Αχαρνάι
Τηλ.: 24.42.622

Τσόγκας Γιώργος
Σύγχρονος οικοδομικός
εξοπλισμός πόμολα, κουρτινόξυλα,
αξερσουάρ μπάνιου - ANGULO
Βύσσης 22 & Αθηνάς 18
Τηλ. 3211.976, 3214.852

Χρήστου Αναστάσιος Γεωργ.
Ιατρός παθολόγος - Καρδιολόγος
Ιωαννίνων & Χρ. Καντού - Πρέβεζα
Τηλ. ιατρείου 23913 - οικ. 23.898

Ψητωπωλείον "Ο Αιμίλιος"
Αριστοτέλους 105, - Άνω Ηλιούπολη
Τηλ. 9913.881, 9960.488

ΗΘΗ ΚΑΙ ΕΘΙΜΑ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΜΑΣ : Ο κύκλος της ζωής - Ο θάνατος.

Συνέχεια από
το προηγούμενο φύλλο

Κατάρεις

Ένας άνθρωπος αναγκάζεται να καταραστεί κάποιον, όταν αυτός ήταν άδικος, συκοφάντης, κλέφτης, ψευδομάρτυρας, τον είχε χτυπήσει ή προκαλέσει ζημιά σε ζωντανά ή σε χωράφια κ.λπ. Τον καταριούνται γιατί δεν μπορούσε να τον τιμωρήσει μόνος του και ζητούσε την τιμωρία από το Θεό για την άδικη πράξη που έκανε εναντίον του ή εναντίον συγγενικού του προσώπου. Πίστευαν ότι οι κατάρεις "πίδνουν". Πραγματοποιούνται, όταν αυτός που δίνει την κατάρα είχε δικαιοσύνη και λέγονταν από γερόντους, γι' αυτό απέφευγαν να δίνουν αφορμές.

Αν κάποιον τον είχαν καταραστεί, κάθε δυσάρεστο γεγονός στη μετέπειτα ζωή του το απέδιδαν στην κατάρα.

Περισσότερο "έπιαναν" (πραγματοποιούνταν) οι κατάρεις των γονέων, των νουνών και αυτών που είχαν γεννηθεί ημέρα Σάββατο (Σαββατογεννημένοι).

Όταν ήθελαν να "πίδσουν" (πραγματοποιηθούν) οπωσδήποτε οι κατάρεις, οι άνδρες χάιδευαν με τα χέρια τους τα μαλλιά τους και οι γυναίκες γυρίζαν (σήκωναν) τα φορέματά τους.

Οι πιο βαριές κατάρεις ήταν αυτές που ήθελαν όχι μόνο την απλή τιμωρία του δράστη, αλλά ακόμη και τη φυσική του εξόντωση και λέγονταν ύστερα από μεγάλη οργή. Ο δράστης πολλές φορές ήταν γνωστός και άλλες φορές άγνωστος.

Παραθέτω μερικές από αυτές τις κατάρεις, που ήθελαν ακόμη και φυσική εξόντωση του δράστη.

- Να σε φάει το μαύρο φίδι.
  - Να σε θάψω με τα χέρια μου.
  - Να σου πάρει ο διά(β)ολος την ψυχή.
  - Να σε φάει το μαύρο χώμα.
  - Να σε βάλω μες τη γη.
  - Να σου φάω το στάρι.
  - Να μη σε πιάσει η ώρα.
  - Να μη σε πιάσει ο χρόνος.
  - Να μην Εγμερώσεις.
  - Να σε κλάψει (μοιρολογήσει) η μάνα σου.
  - Να σε φάει ο χάρος.
  - Να σου ανάψω το ψυχοκέρι.
  - Να σε πάνε τέσσερις.
  - Να σε πάνε στο Ξυλοκρέβατο.
  - Να σε σαβανώσω.
  - Κακιά αστραπή να σε βαρέσει.
  - Κακό βόλι να σε φάει.
  - Κακό σπυρί να σου βγει.
  - Να σου φάω την ψυχή.
  - Να φας από την καρδιά σου και απ' τα παιδιά σου.
  - Να μη λιώσεις.
  - Να σε πάνε στον Αη-Γιωργή.
- (Στο προαύλιο της εκκλησίας του Αγίου Γεωργίου ήταν το νεκροταφείο του χωριού μας)
- Να σε πάνε στη σικιά τη μαύρη.
- (Στο νεκροταφείο του Αγίου Γεωργίου υπήρχε στην άκρη μια σικιά που έκανε μαύρα σικά).

Φαντάσματα (ισκιώματα)

Ο φόβος για τους νεκρούς

Σύμφωνα με την παράδοση, φαντάσματα (ισκιώματα) είναι οι νεκροί που επισκέπτονται τον κόσμο των ζωντανών, για να ενοχλούν τους ζωντανούς και μάλιστα η θέα και γενικά η συμπεριφορά τους προκαλεί φόβο και τρόμο. Φαντάσματα (ισκιώματα) έβγαίναν όσοι νεκροί, κατά κανόνα, έκαναν πολλές αμαρτίες στη ζωή τους, όσοι είχαν βίαιο θάνατο και χύνονταν αίμα, γι' αυτό όταν χύνονταν αίμα έπρεπε αμέσως να πληθεί το μέτρο όπου ήταν αίμα και να σκεπαστεί με χώμα, όσοι είχαν φάει λυκοφάγωμα (ζώο που το είχε δαγκώσει λύκος), αλουοφαγωμένο ή γερακοφαγωμένο (ζώα ή πουλιά

Του Παύλου Γ. Χρήστου, Δασκάλου

Η συγχωριανή μας Ελένη Σωτηρίου Λαμπρούση (Σωτηράκενα), η οποία μας αφηγήθηκε τα μοιρολόγια, που παραθέτουμε παραπλεύρως.

που τα είχαν δαγκώσει αλεπούδες ή γεράκια).

Φοβούμενος ο άνθρωπος μη βρικολακιάσει απέφευγε να τρώει ζώα αλεποφαγωμένα ή γερακοφαγωμένα και με αυτό τον τρόπο προφυλάσσονταν από διάφορες ασθένειες που μεταδίδονταν από αυτά τα ζώα. Οι άνθρωποι αυτοί πεθαίνοντας δεν αναπαύονται, αλλά βγαίνουν από τον τάφο τους τη νύχτα και γυρίζουν στα μέρη που συχνάζαν, όταν ήταν στη ζωή.

Σύμφωνα με τις περιγραφές όσων είδαν φαντάσματα (ισκιώματα), μπορεί να εμφανιστούν με τη μορφή ανθρώπου, αλλά αποκρουστικά παραμορφωμένοι, αιμόφυρτοι, μισολιωμένοι, με κουρελιασμένα ρούχα, κοκαλιάρηδες, μαυροφόρες γριούλες εμφανίζονται και με τη μορφή ζώου (τράγου, βοδιού, γάτας, κριαριού κ.λπ), επίσης χωρίς μορφή, αέρας ή διάφορες σκιές (ισκιώματα). Επίσης βλέπουν να μετακινούνται αντικείμενα ή εμφανίζονται παράξενα φώτα.

Επίσης ακούν γέλια, κραυγές, βήματα, κτύπημα καμπάνας, μουσικά όργανα που ηχούν μόνα τους, κλάματα κ.λπ. Είναι συνήθως αμίλητοι, σκυθρωποί, αναποδογυρίζουν αντικείμενα και μπορούν ν' ανοίξουν κλειστές πόρτες και να περάσουν.

Πίστευαν ότι μπορούσαν να πετάξουν, ότι έχουν υπερφυσικές δυνάμεις και ότι αρχηγός τους είναι ο διά(β)ολος.

Τα μέρη που εμφανίζονται φαντάσματα τα θεωρούμε στοιχειωμένα. Ένας τόπος στοιχειωμένος πιστεύεται ότι υπήρξε ο τόπος όπου το στοιχείο (φάντασμα), όταν ήταν στη ζωή, έζησε ένα γεγονός πολύ έντονο (φόβος, τρόμος, βίαιος θάνατος). Στα άτομα που εμφανίζονται, πιστεύεται ότι είχαν σχέση ή ήταν υπεύθυνα για το δυσάρεστο γεγονός του παρελθόντος.

Τα φαντάσματα (ισκιώματα) δεν εμφανίζονται σ' όλα τα άτομα. Συνήθως εμφανίζονται στους Σαββατογεννημένους. Υπάρχει περίπτωση να είναι δυο άτομα μαζί και ο ένας να βλέπει φάντασμα και ο άλλος να μη βλέπει τίποτα (είναι ανάλογα με τη φαντασία του κάθε ανθρώπου, γιατί περί φαντασιώσεων πρόκειται), γι' αυτό έχει επικρατήσει να λέγεται για κάποιον, σ' αυτόν βγαίνουν (βλέπει) ισκιώματα και για κάποιον άλλον ότι αυτός δεν βλέπει, δεν του βγαίνουν ισκιώματα.

Εμφανίζονται σε βρύσες, σε σκοτεινούς στενούς δρόμους, σε λαγκάδια με νερά, σε νεκροταφεία. Συνήθως βγαίνουν τη νύχτα και εξαφανίζονται όταν λαλήσουν τα κοκόρια τρεις ώρες πριν ξημερώσει. με το πρώτο λάλημα του κόκορα εξαφανίζονται σαν αέρας με πολύ μεγάλο θόρυβο. Μόνιμοι τόποι διαμονής παλιά σπίτια, χαλασμένα κάστρα, γκρεμισμένοι πύργοι, νεκροταφεία και διάφορες τοποθεσίες έξω από το χωριό.

Μεγάλο κίνδυνο διατρέχει, όταν περάσεις πάνω από τραπέζι, όπου είναι συγκεντρωμένα πολλά φαντάσματα και γλεντάνε με μουσικά όργανα και τρώνε. Αν περάσεις στο κέντρο του τραπεζιού, μπορεί να πάθεις μεγάλο κακό, παράλυση κάποιου μέρους του σώματος ή παράλυση εξ ολοκλήρου, πάραμο της φωνής και του μυαλού, σωματικές βλάβες και από μεγάλο φόβο ψυχικό κλονισμό. Γι' αυτό έχει επικρατήσει η φράση, "τον πήραν απ'έξω", για κάποιον που αρρώστη-

σε και δεν μπορούσαν να αιτιολογήσουν την αρρώστια. Αν περάσεις στην άκρη του τραπεζιού, τότε το κακό που θα πάθεις θα είναι μικρότερο.

Για να προφυλαχθούν οι άνθρωποι από τα φαντάσματα (ισκιώματα) και ν' αποφύγουν το κακό που μπορεί να τους προξενήσουν, πρέπει να έχουν μαζί τους κάποιο φυλαχτό, αλάτι, λιβάνι. Επίσης εχθρός των φαντασμάτων είναι το φως, γι' αυτό όταν οι άνθρωποι κυ-

κλοφορούσαν τη νύχτα και μάλιστα τις ώρες που πίστευαν ότι κυκλοφορούσαν φαντάσματα, είχαν μαζί τους φακό. Εάν νύχτωναν σ' άλλο σπίτι, όταν έφευγαν έπαιρναν μαζί τους και ένα αναμμένο δαδί (δαυλί) για να βλέπουν, αλλά και να προφυλαχτούν από τα φαντάσματα.

Όταν παρουσιάζονταν τα φαντάσματα (ισκιώματα), έκαναν αμέσως το σταυρό τους και έλεγαν σιωπηρά προσευχές (εάν έλεγαν δυνατά την προσευχή, υπήρχε κίνδυνος να σου πάρουν τη φωνή και μάλιστα τα φαντάσματα επαναλάμβαναν κοροϊδευτικά τις προσευχές που έλεγαν). Επίσης έπαιρναν πέτρες, τις οποίες έριχναν προς τα πίσω, λέγοντας σιωπηρά "πίσω μου σ' έχω σατανά".

Υπάρχουν μαρτυρίες ότι στο χωριό μας παλαιότερα είχαν αρρώστησει άτομα που έπεσαν πάνω στο τραπέζι των φαντασμάτων και άλλους τους πήραν μαζί τους και μάλιστα κάποιον τον πήραν και τον άφησαν στα μέσα του βουνού, όταν λάλησαν τα κοκόρια, επέστρεψε την άλλη μέρα ταλαιπωρημένος, κατατρομαγμένος και χωρίς φωνή (άλαλος) και συνήλθε μετά από πολύ καιρό.

Συνηθισμένες είναι οι ιστορίες για φαντάσματα σε συγκεκριμένες τοποθεσίες. Η αφήγηση ιστοριών με φαντάσματα (ισκιώματα) είναι φρικιαστικές και συχνά εκτυλίσσονται σε σκοτάδι, είναι πολύ αρεστές και ιδιαίτερα στα παιδιά. Πλην όμως προκαλούν φόβο και ακόμη και σε μεγάλους ανθρώπους, με αποτέλεσμα να μην κυκλοφορούν καθόλου τη νύχτα.

Σε παλαιότερα χρόνια, ορθολογικά άτομα που δεν φοβούνταν, είχαν ξεπεράσει αυτόν τον δεισιδαιμονικό φόβο, το εκμεταλλεύονταν για πρακτικά τους οφέλη, διέδιδαν ψευτικές ειδήσεις για εμφάνιση φαντασμάτων, κλείνοντας τους ανθρώπους από νωρίς στα σπίτια τους και αυτοί στη συνέχεια ανενόχλητοι έκλεβαν ή προέβαιναν σε εκδικητικές πράξεις (τέτοιες μαρτυρίες έχουμε και για το χωριό μας).

Ο πιο αποτελεσματικός τρόπος ν' απαλλαγούν από τα φαντάσματα ήταν το κάψιμό τους, γι' αυτό Παρασκευή βράδυ πήγαιναν στον τάφο και έριχναν ένα καζάνι ζεματιστό νερό και πίστευαν ότι, αφού τον έκαψαν, δεν πρόκειται να ξαναβγει. Τον καίγανε ημέρα Παρασκευή, γιατί πίστευαν ότι κάθε Παρασκευή τα φαντάσματα πήγαιναν στους τάφους τους. Στους τάφους αυτών που πίστευαν ότι βγαίνουν σαν φαντάσματα, διέκριναν διάφορες σχισμές στο χώμα που ήταν πάνω από τον τάφο και πίστευαν ότι ήταν η είσοδος και η έξοδος του φαντασματος.

Σήμερα πολύ λίγα άτομα πιστεύουν σ' αυτές τις δεισιδαιμονίες, οι οποίες πηγάζουν από αμάθεια, άγνοια και φόβο.

ΤΕΛΟΣ

ΜΟΙΡΟΛΟΓΙΑ

Τα μοιρολόγια που παραθέτω μου τα αφηγήθηκε η Ελένη Σωτηρίου Λαμπρούση (Σωτηράκενα) ηλικίας σήμερα 76 ετών με γραμματικές γνώσεις δημοτικού σχολείου, όπως τα είχε ακούσει από τη μάνα της Σπυριδούλα Παν. Κούση (Πανο-Κίτσουνα).

1. Πατέρα ήρθε τ' άλογό σου μη γελαστείς και το καβαλικέμεις αυτό στη γη δεν περπατεί χορτέρει δε βοσκάει. Περπατεί και πάει κάτω στον κάτω κόσμο, στην ερημιά, στη σκοτεινιά και στην αλημονιά. Εδώ αλημονούν οι μάνες τα παιδιά και τα παιδιά τις μάνες, αλημονούν οι αδερφές τ' αδέρφια, αλημονούνται και τ' αντρόγυνα παρά τη θέλησή τους. -Πάρτε παιδιά μου τ' άλογό αυτό είναι τ' άλογό μου και τόχω διαλεγμένο και πάρτε το στολίστε το βάλτε τη σέλα του βάλτε τα χαλινάρια του να καβαλήσω για να φύγω να φτάσω ο μαύρος γρήγορα να δω πού να πλαγιάσω. Δίχως καλό προσκέφαλο δίχως καλό κρεβάτι. Έχω την πλάκα για προσκέφαλο το χώμα για κρεβάτι και αυτά τα λιανολίθαρα θα τάχω συντροφιά μου. Αυτό είναι το άλογό μου έχω τα πέταλα χρυσά και τα καρφιά ασήμνια και τα καλμποστήρια μου χρυσά μαλαματένια.

2. Βαρύς ηχός ακούγεται μες τον απάνω κόσμο ποιος νάναι τάχα πούρχεται απ' τον απάνω κόσμο; Μην είναι ξένος πούρχεται μην είναι αλαργινός; Αχ, δεν είναι ξένος πούρχεται δεν είναι αλαργινός είναι ο πρώτος του σπιτιού μου. Για πες μας ξένη απούθε έρχεσαι κι απούθε κατεβαίνεις; Μην είσαι ξένη από τον απάνω κόσμο για κάτσε και μολόγα μας κόνα καλό χαμπέρι πες μας καλές κουβέντες. Για πες μας αν ήρθε η άνοιξη και αν ήρθε καλοκαίρι και αν ήρθε και η Λαμπρή και αν ήρθαν και τα Χριστούγεννα και αν πάνε νιες στην εκκλησιά και οι νέαι στο χασομέρι και αν πάνε και τα μικρόπαιδα άσπρες λαμπάδες αν ανάψαν. Μην πες μανούλα μου πως πάνε οι νιες στην εκκλησιά και οι νέαι στο χασομέρι. Άσπρες λαμπάδες δεν ανάψαν. Να πες πως του Χριστούμιας έβρεχε και τη Λαμπρή μας χιόνιζε και την ημέρα του Θωμά μας σέριναν τα ποτάμια.

3. Για πες μας πατέρα σήμερα, γιατί είσαι θυμωμένος, έχεις τα μάτια σου κλειστά το στόμα καρφωμένο. Έχεις και τα χερόκια σου που τάχεις σταυρωμένα το Αυγερό καρμάκι σου που τόχεις ξεπλωμένο. Μηνά και εγώ το ήθελα για να 'μαι θυμωμένος, χωρίζω τα παιδάκια μου χωρίζω τα εγγονάκια μου χωρίζω και τα αδέρφια μου

και τους καλους μου φίλους. Αφήνω και το σπίτι μου και τα πεδέματά μου. Για πες πατέρα μου πότε θα νάρθεις ν' αφήσωμε την πόρτα ανοικτή και τη φωτιά αναμμένη να στρώσωμε και το κρεβάτι σου για να 'ρθεις να ξαπλώσω. Κλείστε παιδιά μου την πόρτα σας και σβήστε τη φωτιά σας. Πάρτε και το κρεβάτι μου πετάτε το στη ρούγα. Πάρτε την αλλαξιούλα μου και ρίξτε την στη θάλασσα για να την πάρουνε τα κύματα για να τη βγάλουν στο σοκάκι να πιάσει βροχή να βρέχεται χαλάζι για ν' ασπρίσει. Να μπουμπουνίσει και ν' ασπράφτει ν' ανάψει και να καεί. Άμα θα στρίψει η θάλασσα και γίνει περιβόλι, άμα θ' ασπρίσει ο κόκορας και γίνει περιστέρι τότε και εγώ μπορεί να γύρω πίσω.

4. Ποτέ μου δεν είχα φοβηθεί και σήμερα φοβάρια, ακούω κασμάδια που βαρούν και φτιάρα που φπαρίζουν και τα τασσιά που σκάβουν. Μαστόροι που δουλεύετε το τίνος μνήμα χτιζετε, τίνος κυβούρι κάνετε; Εσείς οι πρωτομάστοροι οι πρώτοι μαθητάδες αν κάνετε το μνήμα μου αν κάνετε τον τάφο μου για κάντε το κοντό πλατύ για κάν δυο νομάτους δεξιά - ζερβά μεριά αφήστε παραθύρια να μπαίνουν για να πουλιά της άνοιξης τα σηδόνια για να μου πουν πότε έρχεται άνοιξη και πότε καλοκαίρι μες τον απάνω κόσμο. Για να μου λένε πότε στο σπίτι μου θα έχει χαρά και πότε πανηγύρι. Για να παρακαλώ την Παναγιά για να μ' αφήσει να 'ρθω Χριστούγεννα και Πάσχα και τον δόλιον Αη-Βασίλη.

5. Φυσάει αγέρας σήμερα και δεν ακούω ο μαύρος πάνε και μια λιανοδροσιά και δεν μπορώ για να 'ρθω, έχει αντίρα και δε βλέπω. Κάντε σταυρό στην Παναγιά στον Κύριο παρακάλα να κόψει τον αέρα να πάψει την αντίρα για να μπορέσω για να δω ν' ανοίξω τα ματάκια μου να εδώ τη φαμίλια μου να δω και το σπτάκι μου. Ανθρώπινο μου μη θλιβέστε μη βαριαστενάζετε εγώ είμαι εδώ στη μοίρη γη μέσα στο μαύρο χώμα εδώ δεν τρώει, δεν πινουν εδώ δεν κουβεντιάζουν εδώ το λένε μοίρη γη και αραχιασμένο χώμα.

ΣΥΝΕΧΙΖΟΝΤΑΙ

ΠΡΟΜΗΝΥΜΑΤΑ

Στο προηγούμενο φύλλο, αναφέρθηκα στα προμηνύματα (προγνωστικά) θανάτου. Συμπληρωματικά όμως αναφέρω και τα εξής:

- Όταν η κότα λαλούσε σαν κόκορας.
- Όταν συνταούσαν δυο φιδιά αγκαλιασμένα, έπρεπε να τα σκοτώσουν και τα δυο, διαφορετικά κάποιος θα πέθαινε.
- Όταν κάρτιζε νεοφυτεμένη καρδιά.
- Δεν έβγαζαν όνομα σε γάτα, γιατί θα πέθαινε ο νοικοκύρης.

Όνειρα

- Όταν έβλεπαν μελίσσια.
- Όταν καβαλούσαν κόκκινο άλογο.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΘΝΙΚΩΝ ΕΚΛΟΓΩΝ 7ης ΜΑΡΤΙΟΥ 2004 ΣΤΟ ΝΟΜΟ ΠΡΕΒΕΖΑΣ

ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Νομός Πρέβεζας
Γραμμένοι 65.589 - Επεροδημάτες 3.173
Σύνολο 68.772

Ψήφισαν
Στην Πρέβεζα 48.843 - Επεροδημάτες 3.119
Σύνολο 51.962

Άκυρα
Νομός Πρέβεζας 735 - Επεροδημάτες 45
Σύνολο 780

Λευκά
Νομός Πρέβεζας 222 - Επεροδημάτες 6
Σύνολο 228
Συνολικά άκυρα και λευκά 1008
Έγκυρα 47.866 - Επεροδημάτες 3.068
Σύνολο εγκύρων 50.954

ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ

Ελαβαν
ΠΑΣΟΚ ..... (Σύνολο ψήφων 21.132)
Κωνής Κωνίνος 5.472
(Πρέβεζα 5.143, επερ. 329)
Παπαχρήστος Ευάγγελος 9.868
(Πρέβεζα 9.353, επερ. 515)
Τσεκούρας Ιωάννης 4.311
(Πρέβεζα 3.969, επερ. 342)

ΝΔ ..... (Σύνολο ψήφων 24.044)
Γαλανός Ηλίας 2.543
(Πρέβεζα 2.351, επερ. 192)
Τρυφινίδης Γεώργιος 9.514
(Πρέβεζα 9.062, επερ. 452)
Τσαντούλας Δημήτριος 10.610
(Πρέβεζα 9.979, επερ. 631)

ΚΚΕ ..... (Σύνολο ψήφων 2.890)
Κωτσταντής Κωνίνος 767
(Πρέβεζα 708, επερ. 59)
Λάμπρος Κωνίνος 588
(Πρέβεζα 565, επερ. 23)
Τσούμα Λαμπρινή 670
(Πρέβεζα 634, επερ. 36)

ΣΥΝΑΣΠΙΣΜΟΣ ..... (Σύνολο ψήφων 1.403)
Βελέντζας Σπυριδών 465
(Πρέβεζα 439, επερ. 26)
Παγκράτης Σπυριδών 222
(Πρέβεζα 208, επερ. 14)
Τσακαλιώτης Ευκλείδης 273
(Πρέβεζα 256, επερ. 17)

ΔΗ.Κ.ΚΙ. (Σύνολο ψήφων 751)
Αναγνώστου Θωμάς 152
(Πρέβεζα 119, επερ. 33)
Ζαπουνίδης Αντώνιος 150
(Πρέβεζα 127, επερ. 23)
Μάρης Θωμάς 150
(Πρέβεζα 132, επερ. 18)

Δέκα τέσσερα κόμματα διεκδίκησαν στο νομό μας την ψήφο, προκειμένου να εκλέξουν αντιπρόσωπο για το Εθνικό Κοινοβούλιο.

ΛΑ.Ο.Σ. ..... (Σύνολο ψήφων 359)
Δράκος Θεόδωρος 81
(Πρέβεζα 72, επερ. 9)
Ζαπουνίδης Γεώργιος 63
(Πρέβεζα 59, επερ. 4)
Μίνου Άννα 81
(Πρέβεζα 72, επερ. 9)

ΜΕ.Ρ.Α. ..... (Σύνολο ψήφων 119)
Θάνης Ιωάννης 16
Νάνος Ευάγγελος 36
Χατζηπαναγιώτου Δημήτρης 5

ΕΛ. ΜΕΤΩΠΟ ..... (Σύνολο ψήφων 22)
Καμπέρη Μαρία 6

ΑΣΚΕ ..... (Σύνολο ψήφων 21)
Πουργέζης Νικόλαος 1

ΑΝΤΙΚΑΠΙΤ. ΣΥΜΜ. ..... (Σύνολο ψήφων 34)
Παρτσαλιδής Χριστόδουλος 12

Μ-Λ ΚΚΕ ..... (Σύνολο ψήφων 44)
Ράπτης Χρήστος 20

ΟΑΚΚΕ ..... (Σύνολο ψήφων 11)
Ιατρού Λουκάς 5

ΚΚΕ (μ-λ) ..... (Σύνολο ψήφων 59)
Μπάρμπα Καίτη 24

ΕΝΩΣΗ ΚΕΝΤΡΩΩΝ ..... (Σύνολο ψήφων 65)
Ζόμπολα Ανδριανή 20
Κοντοσώρος Βασίλης 10

ΔΗΜΟΣ ΘΕΣΠΡΩΤΙΚΟΥ
Γραμμένοι 7.864 - Ψήφισαν 5.613
Άκυρα - Λευκά 88 - Έγκυρα 5.525

ΕΛΑΒΑΝ
ΠΑΣΟΚ 2.219
ΝΔ 2.836
ΚΚΕ 201
ΣΥΝΑΣΠΙΣΜΟΣ 116
ΔΗ.Κ.ΚΙ. 79
ΑΝΤΙΚ. ΣΥΜΜ. 4
Μ-Λ ΚΚΕ 5
ΟΑΚΚΕ 4
ΚΚΕ (μ-λ) 3
ΜΕ.Ρ.Α. 7
ΕΝΩΣΗ ΚΕΝΤΡΩΩΝ 5
ΛΑ.Ο.Σ. 46

ΟΙ ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ ΕΛΑΒΑΝ ΣΤΟ ΔΗΜΟ ΘΕΣΠΡΩΤΙΚΟΥ
ΠΑΣΟΚ
Κωνής Κωνίνος 363
Παπαχρήστος Ευάγγελος 1.431
Τσεκούρας Ιωάννης 312

ΝΔ
Γαλανός Ηλίας 252
Τρυφινίδης Γεώργιος 1.032
Τσαντούλας Δημήτριος 1.390

ΚΚΕ
Κωτσταντής Κωνίνος 20
Λάμπρος Κωνίνος 95
Τσούμα Λαμπρινή 30

ΣΥΝΑΣΠΙΣΜΟΣ
Βελέντζας Σπυριδών 29
Παγκράτης Σπυριδών 22
Τσακαλιώτης Ευκλείδης 19

ΔΗ.Κ.ΚΙ.
Αναγνώστου Θωμάς 24
Ζαπουνίδης Αντώνιος 13
Μάρης Θωμάς 8

ΛΑ.Ο.Σ.
Δράκος Θεόδωρος 7
Ζαπουνίδης Γεώργιος 6
Μίνου Άννα 19

ΕΛΑΒΑΝ

Ν. ΠΡΕΒΕΖΑΣ	ΕΤΕΡΟΔΗΜΟΤΕΣ	ΣΥΝΟΛΟ
ΠΑΣΟΚ 19.866	1266	21.132
ΝΔ 22890	1354	24.044
ΚΚΕ 2702	188	2.890
ΣΥΝ. 1310	93	1.403
ΔΗΚΚΙ 647	104	751
ΕΛ. ΜΕΤ. 18	4	22
ΑΣΚΕ 18	3	21
ΑΝΤ. ΣΥΜΜ. 33	1	34
Μ-Λ ΚΚΕ 40	4	44
ΟΑΚΚΕ 11	0	11
ΚΚΕ (μ-λ) 53	6	59
ΜΕ.Ρ.Α. 109	10	119
ΕΝ. ΚΕΝΤΡ. 61	4	65
ΛΑΟΣ 328	31	359

ΑΣΣΟΣ

Γραμμένοι 385+307=692
Ψήφισαν 455 (243+212)
Άκυρα 4+0=4 Λευκά 3+1=4
Έγκυρα 239+208=447

ΕΛΑΒΑΝ
ΠΑΣΟΚ ..... 30+67=97
ΝΔ ..... 189+129=318
ΚΚΕ ..... 5+6=11
ΣΥΝΑΣΠΙΣΜΟΣ ..... 2+2=4
ΔΗ.Κ.ΚΙ. ..... 4+3=7
Μ-Λ ΚΚΕ ..... 1+0=1
ΛΑ.Ο.Σ. ..... 8+1=9

ΣΤΑΥΡΟΙ ΠΡΟΤΙΜΗΣΗΣ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ

ΠΑΣΟΚ
Κωνής Κωνίνος ..... 8+2=10
Παπαχρήστος Ευάγγελος ..... 10+53=63
Τσεκούρας Ιωάννης ..... 10+11=21

ΝΔ
Γαλανός Ηλίας ..... 24+18=42
Τρυφινίδης Γεώργιος ..... 62+40=102
Τσαντούλας Δημήτριος ..... 98+69=167

ΚΚΕ
Κωτσταντής Κωνίνος ..... 1+0=1
Λάμπρος Κωνίνος ..... 1+0=1
Τσούμα Λαμπρινή ..... 0+4=4

ΣΥΝΑΣΠΙΣΜΟΣ
Βελέντζας Σπυριδών ..... 0+2=2

ΔΗ.Κ.ΚΙ.
Αναγνώστου Θωμάς ..... 1+1=2
Ζαπουνίδης Αντώνιος ..... 1+0=1
Μάρης Θωμάς ..... 1+1=2

Μ-Λ ΚΚΕ
Ράπτης Χρήστος ..... 1+0=1

ΛΑ.Ο.Σ.
Δράκος Θεόδωρος ..... 1+0=1
Μίνου Άννα ..... 5+1=6

➡ **Ενενήντα Ασιαώτες ψήφισαν ως ετεροδημότες.**

➡ **Επίσης στα αποτελέσματα που αναφέρονται στο χωριό μας, η πρώτη στήλη είναι για το εκλογικό τμήμα από το Α έως και Κατσάνου Χρυσαιγή και η δεύτερη στήλη από Κατσάνου Χρυσαιγή και μετά έως το τέλος.**

➡ **Βουλευτές για το Νομό Πρέβεζας εξελέγησαν ο Δημήτριος Τσαντούλας του Χριστοφόρου από τη ΝΔ και ο Ευάγγελος Παπαχρήστος του Καλλίμαχου από το ΠΑΣΟΚ.**

➡ **Το ΔΣ του Συλλόγου μας τους συγχαίρει και εύχεται καλή επιτυχία στο έργο τους για το καλό του τόπου μας.**

ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ ΜΑΣ

ΤΣΑΝΤΟΥΛΑΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ - ΝΔ

ΠΑΠΑΧΡΗΣΤΟΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ - ΠΑΣΟΚ

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑΣ ΑΣΣΟΥ

Πρόεδρος: Λαμπρούσης Κωνίνος του Δημητρίου
Σοφοκλέους 246, Καλλιθέα Τ.Κ. 176 74, τηλ. 210 9424922
Αντιπρόεδρος: Λαμπρούσης Λεωνίδας του Αντωνίου, τηλ. 210 9241140
Γεν. Γραμματέας: Χρήστου Δημήτριος του Γεωργίου, τηλ. 210 7717525
Ταμίας: Δήμος Θεόδωρος του Πέτρου, τηλ. 210 7790921
Μέλος: Δήμος Δημήτριος του Χρήστου, τηλ. 210 7712493
Μέλος: Λαμπρούσης Κωνίνος του Σταύρου, τηλ. 210 5124580
Μέλος: Λαμπρούσης Κωνίνος του Σωτηρίου, τηλ. 210 8833164

➡ **Ο ΑΣΣΟΣ** - Τριμηνιαία έκδοση του Συλλόγου των εν Αθήναις Ασιαωτών "Ο Μάρκος Μπότσαρης"

➡ **Εκδότης:** Λαμπρούσης Κωνίνος του Δημητρίου
Σοφοκλέους 246, 176 74 Καλλιθέα, τηλ. 210 94.24.922

➡ **Επιμέλεια όλης:** Χρήστου Παύλος του Γεωργίου
Παπαδά 27-29, 115 26 Αθήνα, τηλ. 210 6982.661

➡ **Συντακτική Επιτροπή:** Δήμος Θεόδωρος του Πέτρου, Λαμπρούσης Κωνίνος του Δημητρίου, Χρήστου Παύλος του Γεωργίου

➡ **Ηλεκτρονική σελιδοποίηση:** ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ «Πέτρος»
Οικονόμου 32, 108 83 Αθήνα
Τηλ.: 210 82.33.830, Fax: 210 82.38.468

➡ Τα ευνόγητα κείμενα δεν εκφράζουν κατ' ανάγκη και τις απόψεις του Συλλόγου μας, αλλά τη υπογράφωντας.

Το κόψιμο της βασιλόπιτας του Συλλόγου μας

Την Κυριακή 8 Φεβρουαρίου 2004 στο καφενείο του χωριανού μας Χρήστου Ε. Παφίλα, που βρίσκεται στην οδό Αγίου Μελετίου 104 και Καμπάνη 2 στον πεζόδρομο, έκοψε την Πρωτοχρονιάτικη πίτα ο Σύλλογός μας.

Αρκετοί Ασιαώτες, μικροί και μεγάλοι, έδωσαν το παρών στην εκδήλωση του Συλλόγου για το νέο έτος. Τους παρευρισκομένους χαιρέτισε ο πρόεδρος του Συλλόγου Κωνίνος Δ. Λαμπρούσης και αφού τους καλωσόρισε, ευχήθηκε σε όλους καλή χρονιά, ευτυχισμένο, τυχερό και δημιουργικό το νέο έτος 2004 και να χαρίσει σε όλους ατομική και οικογενειακή ευτυχία. Επίσης να είναι το έτος που θα πραγματοποιηθούν τα όνειρα όλων μας.

Στη συνέχεια ο πρόεδρος έκοψε την πίτα. Τυχερός φέτος (κέρδισε το φλουρί) ήταν ο Γεώργιος Κ. Κατσάνος (Γάκη Κίτιση Βάγιας). Πάντα να είναι τυχερός σε όλη του τη ζωή και το 2004 να του χαρίσει ό,τι επιθυμεί. Τα μικρά παιδιά ψιχαγυλήθηκαν από ταχυδακτυλουργό - κλόουν, που είχε φροντίσει ο Σύλλογος να φέρει για την εκδήλωση αυτή. Στην εκδήλωση έγινε και η βράβευση των μαθητών του Γυμνασίου και Λυκείου, οι οποίοι αρίστευσαν τη σχολική χρονιά 2002-2003.

➡ **Α' Γυμνασίου**
Ζήκα Ειρήνη του Σπυριδώνος 2ο Γυμνάσιο Γλυφάδας

➡ **Γ' Γυμνασίου**
Λαμπρούσης Βασίλειος του Θεοδώρου 2ο Γυμνάσιο Ηλιούπολης
Χρήστου Παναγιώτα του Αναστασίου 2ο Γυμνάσιο Πρέβεζας
Α' Λυκείου
Κώνστα Φωτεινή του Κωνίνου 1ο Λύκειο Πρέβεζας
Κώνστας Ευθύμιος του Δημητρίου Λύκειο Μαρκοπούλου Αττικής
Χουλιάρη Ελένη του Εμμανουήλ 2ο Πειραματικό Λύκειο Αθηνών. Το Διοικητικό Συμβούλιο συγχαίρει όλους τους αριστεύσαντες και τους εύχεται καλή συνέχεια και πάντα να αριστεύουν.

ΣΥΓΧΑΡΗΤΗΡΙΑ

➡ Το ΔΣ του Συλλόγου και η εφημερίδα «Ο ΑΣΣΟΣ» συγχαίρουν και εύχονται καλή σταδιοδρομία στη χωριανή μας Δήμη Ευφροσύνη του Βασιλείου, η οποία προσφάτως πήρε το πτυχίο της Ιατρικής από το Πανεπιστήμιο Αθηνών.

➡ Επίσης συγχαίρουν τον Γκούση Δημήτριο του Κωνίνου για την εισαγωγή του στη Σχολή Εμποροπλοιάρχων Ασπροπύργου.